

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Iudicijs. Consilium LXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

erit ratio appellandi à Capitulo aliquo ad superiorem Ecclesiasticum vel immediatum vel mediatum, hoc est, ad Sedem Apostolicam, quæ iure communi iudex superior est quoad omnes. Sanè quod extra ditionem & territorium Leodiensem commissâ sit causa, reprehensionem non meretur; non enim territorio temporali addicta fuit, sed, uti dictum est, quia translatione à foro laico ad Ecclesiasticum, territorij laici & temporalis angustias evasit, transferibilis effecta est quocumque superioris tribunalis Ecclesiastici conditio postulat, d. §. *debet*. Tantoque minus aliqua hic est reprehensio, quod intra limites Ecclesiasticæ jurisdictionis Reverendissimi Domini Episcopi Leodiensis, hoc est intra diocesis Leodiensem, causam per Sedem Apostolicam committi procuraverint Appellantes; quod secundum terminos Iuris Canonici (cui nullâ parte jus civile derogat) satis est; quia Appellantes & dicta muliercula sub illa eadem sunt diocesi; c. *Statutum* §. cum vero. *De rescript. lib. 6.* Sic itaque arbitramur Appellantes ab hac calumnia sufficienter esse defensos; ut sibi scrupulum facere non debeat Dominus Drossardus, num ex hujus appellationis commissione & prosecutione, quasi ad vetitum examen sine consensu Principis vocata causa, l. *In criminali C. de iurisdic. omnium iudic.* Reverendissimi Domini Episcopi Leodiensis temporalis iurisdicção & superioritas læsa sit; neque Appellantes vano aliquo timore aliquis mali concuti; quia juris executio & usus, injuriam vel delictum non continet l. *In iuriarum* §. 1. *De iniurijs*; infamiâ l. *Iudici de iniurijs*, l. *Illud* §. 8. *De appellat.* etenim, & gravis multatâ dispendio l. *Quoniam* 21. C. *de appellat.* afficitur, qui vel convictio vel aliâ ratione appellantis impedimento est.

De Iudicijs.

SUMMARIUM.

Episcopalis audientia.

1. Index Ecclesiasticus in laicos iurisdictionem non habet.
2. Iurisdicção iudicis Ecclesiastici, non etiam laici, per clericum prorogari potest.
3. Audientia Episcopalis differt à iurisdictione.
4. Iurisdicção Ecclesiastica in laicos consuetudine & præscriptione acquiri potest.

CONSILIVM LXVIII.

EX argumentis collectis pro sustinenda iurisdictione Reverendi Domini Commendatoris, Provincialis Baillivæ de Iuncis Ordinis Theutonicorum, & excludenda iurisdictione Ecclesiastica Officialis Leodiensis, tamquam Iudicis ordinarij in dominio temporali de Gruydtroede, non potest commodè constitui status causæ, nec certo iudicio illius resolutio proficere; quod ea argumenta iuxta iuris ordinem, l. *Si quidem* C. *de except.* de viribus exceptionis seu defensionis agant, non prius deductâ & fundatâ intentione dicti Domini Officialis in hac causâ, ut videtur, Actoris. Consultius itaque fuisset plus operæ ponere in subvertenda Actoris intentione ex suo genere magis, quàm ex viribus exemptionis.

Consil. Wamel. Tom. I.

nis, & iure singulari dicti dominij de Gruydtroede quippe dicti Domini Officialis iurisdicção ex iuris communis ordinaria potestate non est; † cum secundum regulas juris non magis iudex Ecclesiasticus iurisdictionem temporalem in laicos usurpare possit, quam laicus iudex in Ecclesiasticos, seu Ecclesiasticorum causis, xvi. q. 1. per totum, c. *Novit de iudic.* * hoc ferè solo discrimine, quod clerici secularis iudicis iurisdictionem prorogare, vel in illam consentire non possint; possint autem laici iurisdictioni Ecclesiastici iudicis se subijcere; vel si non iurisdictioni, saltem audientia per speciem aliquam compromissi seu arbitrij, l. *Si qui ex consensu* C. *de Episcop. audientia*. * Vnde Ecclesiastici iudicis in laicos propriè nulla est iurisdicção, sed tantum audientia, l. *Episcopale* C. *de tit.* ideoque de *Episcop. audientia*, non de *Episcop. iurisdictione* in Codice Iustiniani est inscriptus titulus. Sed hæc consideratio ad fundandam Domini Officialis iurisdictionem in subditos præacti dominij de Gruydtroede per se sola sufficiens non est; quia audientia dumtaxat volentium, & se subijcientium est; iurisdicção verò etiam in invitos exercetur, l. *Inter stipulantem* §. 3. §. 1. *De verb. obligat.* † Quamvis interum verum sit iurisdictionem Ecclesiastici iudicis in laicos, ut prærogabilem, præscriptione vel consuetudine etiam in invitos iure ordinario acquiri posse, c. *Cum contingat & ibi gloss. de foro compet.* Proinde id in primis cognoscendum, in quo Dominus Officialis hanc suam Ecclesiasticam iurisdictionem fundet, quæ illi ex ratione juris communis non competit; an id sit ex immemoriali consuetudine, an ex generali subditorum sive conventionem, sive consensu: si enim neutrum horum subest, facile poterit averti illius hæc intentio.

Supradicta argumenta aliquo modo indicare videntur neutrum hic subesse; potissimum propter testimonia non tantum subditorum præacti dominij de Gruydtroede, sed etiam vicinorum dominiorum, non modò exercitam non fuisse iurisdictionem sed etiam intentato aliquando illius exercitio, illi contradicção fuisse, & post contradiccionem per legitima tempora ab usu illius absentum: quæ contradicção, cum tanto temporis decursu, etiam sufficere posset, non tantum ad conservandum exemptionis seu libertatis usum, sed & ad excludendam ordinariam illius iurisdictionem in causis etiam ex iure communi ad illam pertinentibus, l. *ult. in fin. D. de usucap. l. Si quisquam de diversa tempor. præscript. & utrobique gloss. & d. d.* Itaque non potest commodè resolvi, quo loco haberi debeat D. Officialis hæc intentio, nisi prius plenius cognitio, in quo illa fundetur: potissimum quod nihil proponatur de aliquibus exemplis in præcedentibus temporibus in dicto dominio de Gruydtroede per D. Officialem exercitæ iurisdictionis Ecclesiasticæ indifferenter in eo, ut in alijs locis, pagis, & dominij vicinis.